

Česká republika

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední zemědělská škola, Dalovice, Hlavní 27/1

Hlavní 27, 362 63 Dalovice

Identifikátor školy: 600 009 181

Termín konání komplexní inspekce: od 4. do 18. prosince 2002

Čj.:	051 31/03-3019
Signatura:	ke2fw515

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je příspěvkovou organizací zřízenou Radou Karlovarského kraje, Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary – Dvory. Ve škole je vyučován jen jeden studijní obor 41 - 41 - M/001 Agropodnikání. V současné době zde studuje 124 žáků ve čtyřech třídách, po jedné třídě v každém ročníku.

Školní areál se nachází v klidné okrajové části města a je v dosahu městské hromadné dopravy. Je tedy dostupný od všech vlakových i meziměstských autobusových spojů. Součástí školy jsou školní jídelna a školní hospodářství, zahrnující botanickou zahradu, areál praxe a 45 ha zemědělské půdy. Škola nemá vlastní tělocvičnu, jen školní hřiště.

Teoretická výuka probíhá převážně v hlavní budově, kde jsou umístěny všechny kmenové třídy, většina odborných či specializovaných učeben, ředitelna, pracovny zástupce ředitele a ekonomického úseku, sborovna, většina kabinetů a školní jídelna. Odborná praxe je pak realizována na školním hospodářství, v botanické zahradě a na smluvních pracovištích soukromých a státních firem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve škole;
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve škole;
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Teoretickou výuku zajišťuje třináct vyučujících. Deset z nich získalo potřebou odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na střední odborné škole. Tři jsou bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti.

Výukou českého jazyka a literatury, dějepisu a občanské nauky je pověřena jedna vyučující, která splňuje podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro výuku českého jazyka a literatury a dějepisu, pro výuku občanské nauky nemá odbornou způsobilost.

Výukou německého a anglického jazyka jsou pověřeny tři vyučující, jedna z nich splňuje podmínku pedagogické způsobilosti, odbornou způsobilost však nemá. Další dvě vyučující dosáhly studiem cizího jazyka nižšího kvalifikačního stupně a nemají odbornou ani pedagogickou způsobilost pro výuku jazyků na střední škole. Výuka německého a anglického jazyka byla v průběhu inspekční činnosti sledována jen u dvou vyučujících, jedna vyučující nebyla v době inspekce přítomna.

Výuku zeměpisu zajišťuje jeden vyučující, který dosáhl pedagogické způsobilosti, podmínku odborné způsobilosti však nesplňuje.

Výuku matematiky ve všech ročnících zajišťuje plně kvalifikovaný vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Fyziku, chemii a biologii vyučují učitelé s kvalifikací pro odborné předměty, tedy pouze s pedagogickou způsobilostí.

Kromě části výuky předmětu praxe, která je vyučována vyučující se středoškolským vzděláním v oboru a současně absolventkou doplňkového pedagogického studia, jsou všechny sledované odborné předměty vyučovány sedmi vyučujícími splňujícími požadovanou pedagogickou i odbornou způsobilost. Výuka profilových předmětů je tedy z personálního hlediska velmi dobře zajištěna.

Odborné předměty s ekonomickým zaměřením jsou vyučovány jedinou učitelkou bez odborné a pedagogické způsobilosti (středoškolské vzdělání v oboru a doplňkové pedagogické studium).

Výuka předmětu motorová vozidla je vyučována formou služby autoškoly.

Vzhledem ke složení pedagogického sboru, především s ohledem na dosažené vzdělání vyučujících a délce praxe je skladba úvazků pedagogických pracovníků účelná, ředitel školy efektivně využívá především odborné způsobilosti učitelů a jejich zkušeností z pedagogické i odborné praxe.

Vedení školy podporuje i další vzdělávání pedagogických pracovníků. Umožňuje jim účast na mimoškolních vzdělávacích akcích a motivuje je k dalšímu studiu. Využívána je především nabídka Pedagogického centra v Karlových Varech, ale i dalších akreditovaných vzdělávacích středisek. Zájemci jsou, po prodiskutování nabídky, zařazeni na jednotlivé vzdělávací akce. Vyučující německého jazyka vykonala v červnu 2002 státní závěrečnou zkoušku - JASPEX, vyučující ekonomických předmětů si zvyšuje kvalifikaci vysokoškolským studiem.

Vedení školy tvoří ředitel a jeho statutární zástupce. Organizační řád školy obsahuje úkoly a kompetence členů vedení a jasně stanovuje úkoly a postupy pracovníků při jednotlivých činnostech potřebných k zabezpečení celkového provozu školy. Všeobecné povinnosti, odpovědnost a práva pracovníků školy jsou pak dány Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení vydaným MŠMT ČR, který je rovněž všem pracovníkům k dispozici. Vnitřní mzdový předpis obsahuje i stanovená kritéria pro osobní ohodnocení pracovníků školy, která jsou, spolu s výsledky kontrolní činnosti, vedením školy využívána při hodnocení práce jednotlivých zaměstnanců.

Školní řád je dobře formulovaný a vyčerpávajícím způsobem stanovuje žákům zásady a normy pro všechny oblasti činnosti školy. Opomenuta nejsou práva žáků, a to jak směrem k výuce, tak k ochraně osobnosti. Protiváhou je přesné definování tzv. "Zvláště zakázaných činností" týkajících se prevence sociopatologických jevů.

Ve škole je ustavena pouze předmětová komise odborných předmětů, jejímž hlavním úkolem je sladit obsah teoretické výuky odborných předmětů s předmětem praxe. Vzhledem k tomu, že většina všeobecně-vzdělávacích předmětů je vyučována jen jedním učitelem, je každý z nich garantem kvality výuky daného předmětu a žádné další předmětové komise nebyly ustanoveny.

Tok vnitřních informací je realizován prostřednictvím plánu práce školy, měsíčních plánů, plánovaných pedagogických rad a pracovních porad. Zásadní sdělení z porad jsou žákům předávána prostřednictvím třídních učitelů, pro aktuální informace slouží tematicky zaměřené nástěnky na chodbách školy, pro učitele pak informační nástěnka ve sborovně. Často, zejména při nutném operativním řešení, je využíváno osobního kontaktu pracovníků školy či mobilních telefonů. Všichni vyučující mají přístup k internetu i možnost využití školní intranetové sítě. Patřičná pozornost je věnována i informování rodičů žáků školy. Výchovná opatření a oznámení o slabém prospěchu jsou rodičům zasílána písemně, akutní záležitosti jsou pak řešeny osobním jednáním.

Opomíjena není ani prezentace činnosti školy na veřejnosti. K tomu jsou využívány regionální tisk, prezentační akce škol v regionu, Dny otevřených dveří a v poslední době i vlastní webové stránky v internetové síti.

Při škole není zřízena rada školy.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných všeobecně-vzdělávacích i odborných předmětech jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Převážná část výuky všeobecně-vzdělávacích, ale i odborných předmětů probíhá v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Ty jsou vybaveny starším udržovaným nábytkem, klasickou tabulí a promítacím plátnem. Množství a tematické zaměření nástěnných tabelárních pomůcek, včetně výzdoby na stěnách učeben korespondují s jejich univerzálním využitím. Celkově působí učebny dobrým estetickým dojmem. Potřebné učební pomůcky i didaktickou techniku si vyučující do výuky přinášejí s sebou.

Pro výuku anglického jazyka je zřízena samostatná učebna. Ta se od kmenových učeben liší uspořádáním lavic do tvaru písmene U a instalací nástěnných tabulí s materiály k výuce anglického jazyka. Německý jazyk je vyučován v kmenových učebnách jednotlivých tříd.

Předměty psaní na stroji a obchodní korespondence jsou vyučovány v odborné učebně, vybavené vhodným nábytkem a třinácti elektrickými psacími stroji. Nástěnné tabule jsou tematicky zaměřeny k vyučovaným předmětům, jsou zde umístěny i zásobníky vzorů a textů obchodní korespondence.

V počítačové učebně sloužící k výuce předmětu práce s počítačem je patnáct počítačů zapojených do sítě. Na tuto síť jsou napojeny i počítače vyučujících z jednotlivých kabinetů. Od roku 2001 je učebna připojena na internetovou síť. Tohoto faktu škola využila k tvorbě a průběžné aktualizaci vlastních webových stránek, současně umožňuje žákům v jejich volném čase přístup k internetu. V letošním školním roce byl vytvořen školní intranet, který je využíván některými vyučujícími k přenosu důležitých informací z výuky, publikovat na něm mohou však i žáci školy.

Výuka hodin praktických cvičení z odborných předmětů, biologie a chemie, při kterých je třídní kolektiv dělen na menší skupiny, je situována do dvou prostorově menších specializovaných učeben - učebny biologie, myslivosti a chovu zvířat a laboratoře chemie. V blízkosti všech odborných a specializovaných učeben jsou umístěny kabinety s potřebnými učebními pomůckami a didaktickou technikou.

V areálu praxe je demonstrační hala s odbornou učebnou v níž probíhá výuka technicky zaměřených odborných předmětů (základy mechanizace, stroje a zařízení v zemědělství) a fyziky. Dále jsou zde umístěny dvě učebny praxe, specializovaná učebna na výuku pěstování rostlin a dojírna. Součástí areálu jsou i posklizňová linka na úpravu zrnin a šrotovník na obilí, které jsou využívány nejen pro školní hospodářství, ale i komerčně. Pro výuku předmětu praxe, současně však i pro volnočasové aktivity, je využívána školní botanická zahrada se skleníkem, zaměřená především na floru regionu.

Výběr druhu a typu učebnic je záležitostí učitelů. Stejně tak i účelnost a efektivita jejich využití, které při samotné výuce měly v jednotlivých předmětech rozdílnou úroveň. Jen při výuce některých odborných předmětů jsou žáci důsledně vedeni k práci s odbornou literaturou, naopak ve většině všeobecně vzdělávacích předmětů nebyla odborná literatura ve výuce využívána.

Žáci školy mají možnost využívat žákovskou knihovnu, ta je umístěna v kabinetu správce knihovny. Odborná literatura je rozdělena do jednotlivých kabinetů. Odpovědnost za ni i za realizaci výpůjček je přenesena na pověřené vyučující.

Vybavení kabinetů pro výuku všeobecně-vzdělávacích předmětů učebními pomůckami je průměrná, celkové vybavení školy potřebnou didaktickou technikou a zajištění výuky odborných předmětů učebními pomůckami je velmi dobré. Poměrně bohatá školní videotéka obsahuje řadu videokazet zpracovaných pracovníky školy. Je zjevné, že kabinetní sbírky i potřebná didaktická technika jsou, v rámci možností rozpočtu školy, postupně inovovány.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve sledovaných všeobecně vzdělávacích a odborných předmětech jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ne velmi dobré úrovní.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vyučovaných oborů

Ve škole je vyučován jeden studijní obor 41 - 41 - M/001 Agropodnikání, což odpovídá Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zřízení, vydané dne 11. října 2001, pod čj. 25 384/01-21. Výuka je realizována dle učebních osnov vydaných MŠMT ČR:

číslo jednací	platnost	poznámka
25 057/2000 - 23	od 1. září 2000	1., 2. a 3. ročník
18 875/93 - 23	od 1. září 1993	4. ročník
25 625/99 - 22	od 1. září 1999	2.-4.roč. všeob. vzděl. před.
24 938/2002 - 22	od 1. září 2002	1.roč. všeob. vzděl. před.
15 051/98 - 23	od 1. září 1998	výuka ekonomických před.

V rámci volitelných předmětů, které je škola schopna zajistit kvalifikovanou výukou i materiálně, jsou žákům čtvrtého ročníku nabízeny dva specializované bloky:

ekologický blok - výuka ekologie regionu, včetně speciální ochrany rostlin, tvorby a ochrany krajiny a výuka myslivosti;

ekonomický blok - rozšířená výuka účetnictví a obchodní korespondence.

Úspěšné absolvování předmětu myslivost, včetně úspěšného zvládnutí maturitní zkoušky, představuje kvalifikaci na úrovni vyšší odborné myslivecké zkoušky. Na jejím základě lze požádat o vydání loveckého lístku.

Stanovený učební plán vychází z platných, výše uvedených, učebních dokumentů. Povolena tolerance úprav učebního plánu nebyla vedením školy překročena. Týdenní časová dotace výuky sledovaných všeobecně-vzdělávacích i odborných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. Hospitační činností i kontrolou záznamů v třídních knihách ve školním roce 2002/2003 bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny.

Sledovaná výuka je v souladu s platným učebním plánem i učebními osnovami sledovaných všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů.

Kontrolovány byly třídní knihy, třídní výkazy, rozvrh hodin, školní řád, záznamy z pedagogických rad a protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 2001/2002. Kontrolovaná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech a v jejím vedení nebyly shledány žádné nedostatky. Zápisy v třídních knihách jsou průkazné a umožňují sledovat průběh výuky jednotlivých předmětů. V třídních výkazech je zachycen průběh vzdělávání žáka, včetně zachycení veškerých změn i případně udělených výchovných opatření.

Sledovaná povinná dokumentace je řádně vedena a je průkazná.

Ve škole je vytvořen účinný systém kontroly plnění učebního plánu i učebních osnov. Vzhledem k tomu, že realizace výuky předmětu praxe je často závislá na momentálních klimatických podmínkách a že na výuce tohoto předmětu se postupně podílí většina vyučujících odborných předmětů, je pečlivě sledován počet odučených hodin, a to jak vzhledem k úvazku jednotlivých vyučujících, tak vzhledem k plnění schváleného učebního plánu. Důležitým bodem kontroly je i dodržování zásad bezpečnosti práce na jednotlivých pracovištích.

Průběh teoretické výuky je sledován hospitační činností. Plán hospitačí obsahuje zaměření na jednotlivé předměty, sledována je stavba i efektivita hodiny, dodržování psychohygienických zásad i bezpečnosti práce. Průběh a výsledky hospitační činnosti jsou zaznamenány v hospitačních záznamech obsahujících i prokazatelné seznámení vyučujících se závěry a uloženými úkoly.

Kontrolou dodržování schválených učebních dokumentů a vedení kontrolované povinné dokumentace bylo zjištěno, že prováděné kontroly jsou dostatečně účinné.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině všeobecně vzdělávacích předmětů - český jazyk a literatura, anglický a německý jazyk, občanská nauka, dějepis a zeměpis

Výuka českého jazyka a literatury a dějepisu byla hospitována u vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Výuka německého a anglického jazyka u dvou vyučujících. Jejich praktická znalost cizího jazyka je na dobré úrovni, chybějící předepsaná odborná a pedagogická způsobilost se při sledované výuce výrazně negativně neprojevila. Výukou zeměpisu a občanské nauky jsou pověřeni dva vyučující s pedagogickou způsobilostí, nikoliv však s odbornou. Vzhledem k příbuznosti vyučovaných předmětů a ke snaze vyučujících poskytnout žákům kvalitní poznatky, v jednom případě i k délce pedagogické praxe se chybějící odbornost na kvalitě výuky ve sledovaných hodinách neprojevila negativně.

Motivace byla ve většině sledovaných hodin omezena na seznámení žáků s obsahem hodin, žáci jsou orientováni především na výkon, tj. na získání pozitivního hodnocení ve formě klasifikace. Ta byla prováděna zejména formou klasického ústního a písemného zkoušení a byla vždy alespoň částečně zdůvodněná. Klasifikace byla přiměřená výkonům a vyučujícími důsledně zaznamenávaná do studijních průkazů. Toto zjištění se týká rovněž hodnocení předložených písemných prací kontrolovaných v průběhu inspekce. Hodnocení žákovských výkonů je plně v kompetenci učitele, žáci nejsou důsledně vedeni k sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení. Rovněž v práci s chybou má většina vyučujících ještě rezervy. Vzhledem k ustálené stavbě hodin i stereotypnímu frontálnímu vedení výuky (výklad jen výjimečně formou řízené konverzace či vyvozování, procvičování gramatických jevů striktně podle cvičení v učebnici bez zařazení komunikativních cvičení) žáci zpravidla ztrácejí po úvodním zkoušení zájem o dění v hodině a jejich aktivita postupně klesá. Atmosféra ve sledovaných hodinách byla klidná, vyučující i žáci respektují pravidla slušného chování.

Plánování výuky vychází z osnov a učebního plánu; pro všechny ročníky jsou zpracovány tematické plány, které respektují závazně platné osnovy. Všechny hodiny byly po stránce obsahové i metodické připraveny, bezprostřední přípravu na výuku představovala především příprava pomůcek (český jazyk a literatura, cizí jazyky, zeměpis, dějepis) a doplňkových pracovních materiálů (německý, anglický jazyk, občanská nauka).

Většina navštívených hodin měla podobnou stavbu. Po úvodním seznámení s obsahem hodiny následovalo opakování předchozího učiva formou ústního či písemného zkoušení, dále pak výklad nové látky, její zopakování a shrnutí. V průběhu ústního zkoušení byla zařazována samostatná individuální práce žáků, ve většině hodin byla alespoň částečně zkontrolována, avšak ponechána bez hodnocení. Rovněž závěrečnému hodnocení výkonu žáků je věnována malá pozornost. Důraz je kladen především na aktivní roli učitele, což se projevovalo zejména při výkladu nové látky a při hodnocení výkonu žáků. Snaha zapojit žáky aktivně do procesu výuky, např. formou přípravy a přednesu referátů či krátkých samostatných projevů, je však bez důkladnějšího rozboru žákovských prací, výzvy k zaujetí stanoviska ze strany ostatních žáků a hodnocení málo efektivní. Efektivitu vyučování cizím jazykům snižuje nízká četnost navozování a zařazování běžných komunikativních situací ve sledovaných hodinách; v německém jazyce jsou převážně zapříčiněny volbou učebnic.

V zařazování sledovaných předmětů do rozvrhu jsou respektovány psychohygienické zásady, a to i přes prováděné přesuny hodin v týdenním rozvrhu z důvodů organizování odborné praxe žáků.

Materiální podpora sledované výuky je dobrá, žáci mají k dispozici vlastní učebnice. Vyučující mohou využívat a využívají dostupné pomůcky (magnetofon, nahrávky, dějepisné i zeměpisné mapy), naopak malá pozornost je věnována práci s odbornými publikacemi a cizojazyčnými slovníky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře, v německém a anglickém jazyce, dějepisu, zeměpisu a občanské výchově jsou ve sledovaných oblastech průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů - matematika, fyzika, chemie a biologie

Vzhledem k odbornému profilu školy slouží výše uvedená čtveřice přírodovědných předmětů k vytvoření potřebného teoretického vědomostního základu nutného pro úspěšné zvládnutí klíčových předmětů odborných. Z tohoto pohledu je výhodou, že fyziku, chemii a biologii vyučují zkušení učitelé s kvalifikací pro odborné předměty, absolventi příslušného inženýrského studia i doplňkového studia pedagogického. Výuku matematiky ve všech ročnících zajišťuje perspektivní plně kvalifikovaný vyučující. Čtyřlenný tým vyučujících charakterizuje zodpovědná práce v hodinách spolu s žádoucím názorným a praktickým pojetím výkladu.

Úroveň motivace žáků v hodinách byla u jednotlivých vyučujících individuálně rozdílná, celkově dobrá, nejzdařilejší v hodinách matematiky, v nichž se žáci tvůrčím způsobem a se zaujetím podíleli na formulování hypotéz a jejich následném ověřování. Ve standardních výkladových hodinách zbývajících předmětů se individuální rezervy týkaly využití všech nabízených možností žádoucí pozitivní žákovské motivace v průběhu hodin. Rovněž hodnocení žáků co do náročnosti, forem a četnosti zkoušení je odpovídající a umožňuje objektivní klasifikaci žáků na vysvědčení, nejnáročnější klasifikací se prezentuje fyzika. Nutno poznamenat, že vedení školy podporuje systém důsledné a náročné klasifikace žáků, dbá na žádoucí výstupní vědomostní kvalitu ve všech ročnících a ve všech předmětech, včetně předmětů doplňkových. Vyučovací hodiny charakterizoval vesměs bezprostřední a přátelský způsob vzájemné komunikace a efektivní pracovní klima.

Hospitované hodiny měly celkově velmi dobrou odbornou a metodickou úroveň, charakterizovala je efektivní, systematická a důsledná práce vyučujících. Dalšími společnými pozitivními atributy byly snaha o maximální srozumitelnost výkladu s využitím praktických poznatků a zkušeností samotných žáků. Velmi systematicky jsou koncipovány laboratorní cvičení v biologii. Základem tradičně pojatých výkladových hodin byl řízený rozhovor, vyučující dokázali vhodně přizpůsobovat náročnost výkladu rozdílným možnostem jednotlivých tříd. Žáci se prezentovali dobrou úrovní svých znalostí. Pro případné individuální studijní problémy nebo naopak pro rozvíjení talentu mohou žáci využívat nabídky pravidelných konzultačních hodin jednotlivých vyučujících nad rámec rozvrhu.

Psychohygienické podmínky výuky jsou v rozvrhu i ve vyučovacích hodinách dodržovány.

Vybavení jednotlivých kabinetů pomůckami, didaktickou technikou, odbornou literaturou i učebnicemi je pro plnění výukových cílů postačující. Vzhledem k absenci optimální řady učebnic ve stávající nabídce knižních nakladatelství mají ústřední význam pro přípravu žáků jejich poznámky. Nároky na jejich úplnost snižují efektivitu výuky. Nejvyšší kvalitou materiální zázemí disponuje biologie. Modernizace stávajících odborných učeben pro biologii a fyziku je limitována omezenými finančními možnostmi školy, přednost mají předměty odborné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů matematika, fyzika, chemie a biologie jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných předmětů

Byla sledována výuka odborných předmětů pěstování rostlin, ochrana rostlin, ekologie regionu, chov zvířat, zoohygiena a prevence, myslivost, stroje a zařízení, základy mechanizace.

Všichni vyučující pověřeni výukou jmenovaných odborných předmětů získali požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Jejich odborná zdatnost a zkušenost pozitivně ovlivňují kvalitu výuky.

Nejčastějšími motivačními prvky byly aktualizace a potřebné zdůraznění praktického významu probíraného učiva. Vyučující k tomu využívali vhodně volené úlohy, simulující reálné situace a nepostrádaající zajímavost. Efektivně byly využity i zkušenosti žáků z praxe. Naproti tomu motivace žáků pochvalou či povzbuzením nebyla častým jevem.

Zkoušení a úvodní opakování mělo vždy návaznost na probírané učivo a umožňovalo vyučujícím zjistit výchozí znalosti a dovednosti žáků. Klasifikace výkonu žáků byla vždy zveřejněna, často však chybělo její výstižné zdůvodnění, podporující rozvoj schopnosti žáků k objektivnímu sebehodnocení. Práce žáků v průběhu hodiny byla důsledně kontrolována, ale málokdy, zejména motivujícím způsobem, hodnocena. Formulace otázek a úkolů umožňovala vyučujícím zjistit nejen znalost potřebných odborných pojmů, ale i hloubku pochopení jejich vzájemných vztahů a souvislostí.

Výuka odborných předmětů je organizována převážně frontálním způsobem. Všechny hospitované hodiny byly po odborné i metodické stránce pečlivě připraveny. Jejich promyšlená struktura směřovala ke splnění stanoveného vzdělávacího cíle. Vyučující se snažili žáky aktivizovat, což se jim dařilo s rozdílnou účinností. Vyučující kladou důraz především na řízený rozhovor, střídaný odborně fundovaným výkladem. V některých hodinách však byla role vyučujícího až příliš dominantní, což snižovalo prostor pro samostatnou tvůrčí činnost žáků či případnou diskusi. Volené pracovní tempo bylo v naprosté většině sledovaných hodin optimální. Ve všech fázích hodiny byla důsledně a dobře uplatňována návaznost a často i mezipředmětové vztahy. Systematický výklad byl žákům předkládán srozumitelnou formou, množství předávaných informací bylo přiměřené jejich

schopnostem i věku. Většina vyučujících vedla žáky k aktivnímu podílu na vyvozování nových poznatků a závěrů. Vyučující důsledně dbali na pochopení nově probíraných pojmů i jejich vzájemných vztahů a postupně tvořili přehledný systém potřebných znalostí a dovedností. Při volbě příměrů a příkladů dobře využívali praktických zkušeností žáků. Zpětná vazba byla vytvářena pomocí přiměřeně náročných a často problémově formulovaných úloh, vedoucích žáky k úvaze. Opomenuta nebyla ani jejich gradující náročnost. Následná reakce vyučujících pak odpovídala zjištěným skutečnostem.

Učebnice, názorné učební pomůcky i didaktická technika byly využívány často, účelně a většinou velmi efektivně. Někteří vyučující využívají k přenosu potřebných informací i školního intranetu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině odborných předmětů jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině ekonomických předmětů

Sledována byla výuka předmětů ekonomika a podnikání, účetnictví, psaní na stroji a obchodní korespondence.

Výuku uvedených předmětů vede jediná učitelka s ukončeným středoškolským vzděláním. V současné době si vzdělání doplňuje studiem ekonomické fakulty. Má delší praxi, je velmi dobře odborně erudovaná. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost nemá negativní vliv na úroveň sledované výuky.

Motivace žáků byla ve sledované výuce závislá na charakteru předmětu – v účetnictví a ekonomice jsou žáci motivováni především faktem, že se jedná o předměty maturitní, v psaní na stroji a obchodní korespondenci byli žáci motivováni konkrétně a cíleně především střídáním pestrých praktických činností. Hodnocení znalostí a dovedností žáků probíhalo jednak průběžně v hodinách, jednak formou klasického zkoušení. To bylo někdy zařazeno méně efektivně, zejména vzhledem k delším časovým úsekům, kdy ostatní žáci nebyli zaměstnáni např. samostatnou prací. V předmětu psaní na stroji je výkonnost žáků hodnocena dle tabulkových norem, přizpůsobených stupni pokročilosti žáků a časové dotaci předmětu. Klasifikace ve sledovaných předmětech je přiměřeně četná i motivující.

Většina navštívených hodin měla podobnou stavbu – v úvodu bylo zařazeno zkoušení či opakování, následoval výklad nového učiva, v závěru bylo provedeno shrnutí učební látky a její opakování. Výklad probíhal převážně formou řízeného rozhovoru, v naukových hodinách si žáci vzhledem k absenci učebnic zapisovali poměrně obsáhlé poznámky. Výrazným kladem výuky je přehledný a srozumitelný způsob předkládání učiva, pokyny žákům jsou jasné a konkrétní. Žáci jsou vedeni k přesnosti, znalosti a dovednosti získávají v klidné pracovní atmosféře. Méně jsou vedeni k aktivní komunikaci, především ve vyšších ročnících.

Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, sledované předměty jsou vhodně zařazeny do rozvrhu hodin, v rámci výuky jsou vhodně střídány činnosti k udržení pozornosti a aktivity žáků.

Materiální podpora sledované výuky je velmi dobrá, učitelka účelně využívá dostupných pomůcek (psací stroje, zpětný projektor, odborné publikace), ekonomickou problematiku vhodně ilustruje grafy a nákresy. Velmi dobrou efektivitu výuky mírně snižuje již uvedená absence práce s učebnicí v hodinách sledovaných předmětů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině ekonomických předmětů jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy sledované školou

Souhrnné výsledky vzdělávání jsou diskutovány na pedagogických radách a v písemné podobě pak uvedeny ve Výroční zprávě o činnosti školy ve školním roce 2001/2002. Dalším sledovaným hlediskem je úspěšnost absolventů v praxi či při případném přijímacím řízení na vysoké školy.

Testy poskytované za úplatu komerčními organizacemi nejsou ve škole využívány. Kromě standardů z matematiky nejsou využívány ani jiné vlastní evaluační nástroje. Znalosti žáků a jejich klasifikace jsou sledovány i v rámci hospitační činnosti vedení školy.

Podklady pro klasifikaci získávají vyučující běžným způsobem jednak ústním či písemným zkoušením, realizovaným především v úvodu vyučovacích hodin, ohodnocením aktivity žáka v dané hodině, klasifikací domácích úkolů či laboratorních prací, ve vyšších ročnících pak i klasifikací zadaných seminárních prací. Zadávány jsou kontrolní práce doporučené osnovami předmětů.

Soutěže a olympiád vypsanych ve všeobecně-vzdělávacích předmětech se žáci nezúčastňují, jejich zájem je zaměřen především na soutěže a exkurze odborného charakteru, včetně mnoha ekologických aktivit.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Sledovaná výuka byla převážně vedena frontálním způsobem. Stanovená struktura hodin a volené vyučovací formy a metody umožňovaly srozumitelný výklad nového učiva v odpovídajícím pracovním tempu i vytvoření potřebné zpětné vazby. Základem hodin byl především řízený rozhovor, v některých případech byla však role vyučujícího až příliš dominantní, což zmenšilo prostor pro diskusi a vedlo k pasivitě žáků. Při motivaci žáků nejsou zcela využívány nabízené možnosti. Zejména při výuce všeobecně-vzdělávacích předmětů byli žáci převážně orientováni na výkon, tj. na pozitivní hodnocení klasifikací. V ostatních sledovaných hodinách byla použita škála motivačních prostředků pestřejší. Princip názornosti je lépe uplatňován při výuce odborných předmětů. Ve výuce jazyků a všeobecně vzdělávacích předmětů společenskovedního zaměření převládaly hodiny s průměrnou efektivitou, ve výuce ostatních předmětů pak s efektivitou velmi dobrou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Inspekci byla vedením školy předložena zřizovací listiny školy vydaná dne 1. ledna 2002 Radou Karlovarského kraje i Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané dne 11. října 2001, pod čj. 25 384/01-21. Porovnáním těchto dokumentů nebyl zjištěn nesoulad mezi údaji v nich uvedenými.

Údaje uvedené ve zřizovací listině jsou v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Mezinárodní spolupráce

Významným přínosem z hlediska rozvoje odborných znalostí i rozvoje jazykových dovedností je neformální spolupráce se zemědělskou školou z příhraniční oblasti SRN. Při svých dvoudenních pobytech se žáci zúčastňují odborně zaměřených akcí pořádaných

Zemědělským úřadem v Plauen, včetně účasti na soutěžích (např. soutěž v orbě v letošním roce vyhrála žákyně školy). V době letních prázdnin absolvuje část žáků školy odbornou praxi na farmách v Sasku. Obě jmenované instituce pomáhají škole jak s výběrem vhodných farem, tak i s úhradou části nákladů na tyto akce. "Výstupním projektem" je pak písemně zpracovaný průběh a krátké zhodnocení pobytu, včetně fotodokumentace.

Spolupráce se zahraniční školou výrazně napomáhá rozvoji odborných znalostí i jazykových dovedností žáků školy.

Prevence sociálně patologických jevů

V rámci komplexní inspekce byla provedena i tematická inspekce zaměřená na prevenci sociálně patologických jevů na školách a školských zařízeních. Ve škole je problematice sociálně patologických jevů věnována odpovídající pozornost. Odpovědi na otázky v rozhovorech s ředitelem školy i školním metodikem prevence byly zodpovězeny velmi dobře. Ve škole jsou dobré pracovní vztahy, vyučující s metodikem prevence spolupracují. Jednotlivé akce probíhající v rámci Minimálního preventivního programu jsou dobře organizované a pro žáky zajímavé.

Škola se problematikou zabývá a přijatý systém je funkční.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zřízení, vydané dne 11. října 2001, pod čj. 25 384/01-21;
- Zřizovací listina vydaná Radou Karlovarského kraje dne 1. ledna 2002;
- Učební plán školy na školní rok 2002/2003;
- Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003;
- Třídní knihy a třídní výkazy jednotlivých tříd vedené ve školním roce 2002/2003;
- Rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003;
- Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003;
- Plán činnosti školy pro školní rok 2002/2003;
- Minimální preventivní program pro školní rok 2002/2003;
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002;
- Protokoly o maturitní zkoušce ve školním roce 2001/2002;
- Personální dokumentace učitelů sledovaných předmětů.

ZÁVĚR

Personální zabezpečení výuky umožňuje realizaci schválených učebních dokumentů. Vzhledem k dosaženému vzdělání vyučujících je skladba úvazků pedagogických pracovníků účelná. Ředitel školy efektivně využívá především odborné způsobilosti učitelů a jejich zkušeností z pedagogické i odborné praxe. Veškerou teoretickou výuku odborných předmětů zajišťují učitelé s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Rovněž všeobecně-vzdělávací předměty jsou vyučovány vyučujícími s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí nebo alespoň s pedagogickou způsobilostí. Problémem je

výuka cizích jazyků, kde ze tří vyučujících je jedna pedagogicky způsobilá a zbývající dvě dosáhly studiem cizího jazyka nižšího kvalifikačního stupně a nemají tedy odbornou ani pedagogickou způsobilost. Chybějící odborná či pedagogická způsobilost vyučujících se při výuce nikterak výrazně negativně neprojevila.

Škola má pro výuku potřebné materiální zázemí, dostatek prostoru, názorných učebních pomůcek i potřebné didaktické techniky. Názorné učební pomůcky i didaktická technika byly účelně a s potřebnou efektivitou využity především ve výuce odborných předmětů.

Sledovaná výuka je převážně efektivní, zařazované metody a formy práce jsou účinné. Rezervy jsou spatřovány v uplatňování rozmanitějších motivačních prostředků a v poskytnutí většího prostoru odborné diskusi ve vyučovací hodině.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Matoušek
Členové týmu	Mgr. Milena Jišová
	Mgr. Zdenka Spalová
	Mgr. Jaroslav Šafránek

Další zaměstnanci ČŠI

Eliška Friedrichová
Libuše Fuksová
Věra Weberová

V Chebu dne 30. ledna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. února 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Zdeněk Perlinger

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	3. března 2003	43/03
Zřizovatel	3. března 2003	44/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány